

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

69. Miracula circa venerab. Euchar. quæ Bruxellis, nobili apud Brab[an]ti.
oppido adseruatur facta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

SEQUUNTUR QUORUM
DAM MIRACVLA, CIRCA
 venerabilem Eucharistiam, quæ Bruxellæ, metropoli
 apud Brabantinos oppido adseruatur, facta, et
 bello R. P. Theodorici Loer, Carthusiani Coloniensis
 niensis è Notariorum publicis Instrumentis
 scripto, & anno 1532. in lucem edito, excerpta.

CAP. LXIX.

Anno Domini M. CCC. LXIX.
 circa festum S. Bauonis, perfrigidianensis,
 dæi, qui tunc Bruxellæ morabatur, quodam nocte capellam sanctæ
 Catharinæ, sitam infra metas parochiæ sancti
 Iohannis de Molenbecka propè Bruxellam
 Cameracens. diocesis, secretè intrarunt,
 armarium, quo Sacratissimum sacramentum
 firmatum exstiterat, subtiliter apparuerunt,
 circiter sedecim hostias cõsecratas, inter quas
 sola vna maioris formæ exstiterat, furtim
 perunt, & secum asportarunt, & easdem vespere
 ad diem parasceues, quo Saluator noster
 cruce mortem subiit temporalem, huiusmodi
 hostias sacratas in suæ passionis blasphemiam
 & contumeliam suis cultellis & ferraturis
 uersis, contemptuosè ac ignominiosè crudeliter
 transfixerunt. Vnde signa miraculosa
 tanquam guttæ sanguinis apparuerunt, &
 videntur exiuisse, prout vt modernis temporibus
 cunctis intuentibus lucidius potest apparere.

rere. Quibus per Iudæos sic perpetratis, ipsi vi-
 dentes huiusmodi signa miraculosa, nimio ti-
 more atque tremore prostrati, proni corruen-
 tes in terram, quandam matronam nomine
 Catharinam, quæ iam diu renunciauerat Iu-
 daicæ perfidiæ, satis tamen notam Iudæis, &
 sapius conuersantem cum eisdem, demanda-
 runt, sibi præmissa referentes, vt huiusmodi
 hostias sacratas perfixas ad certum locum se-
 cretè asportaret, attentius precio appreciâtes,
 supplicantes ne res gesta ad cognitionem Chri-
 stianorum deueniret. Quæ tandem huiusmo-
 di precio deuicta, onus huiusmodi hostiarum
 sacratarum asportandarum in se suscepit. Et ac-
 ceptis hostiis reuersa ad cor, & conscientiam
 propriam, ne tam enorme delictum in ipsam
 redundaret quoquo modo, accessit venerabi-
 lem virum Dominum Petrum de Heda, pro-
 tunc curatum Ecclesiæ B. Mariæ de Capella
 Bruxellensi. Cui seriem huius facti declarauit,
 sibi que huiusmodi hostias voluit deliberare.
 Qui pondus rei discretè considerans, nolens
 ex propria industria operari, & negotio tam
 insigni ex sola sua prudentia præbere assen-
 sum: accessit ad Dominum Michaëlem de
 Bakerem, viceplabanum Ecclesiæ B. Gudilæ
 Bruxellensis. Et Dominum Iohannem de
 Vouayve, rectorem alterius portionis Capel-
 læ sancti Nicolai Bruxellensis, quos huiusmo-
 di factum penitus latebat, secum duxit. Et præ-
 missis

missis per præfatum Dominum Petrum
 osè recitatis, ipsi tres insimul concluserunt
 duci penes eos dictam Catharinam: quæ
 ducta, & apud eos secretè veniente, nec nõ
 missa omnia confitète, huiusmodi sacrata
 stis à prædicta Catharina, per prædictum
 minum Petrum receptis, easdem hostias
 Dominus Petrus, præscriptis duobus lib
 iunctis & associatis, ad præscriptam Eccle
 de capella reuerenter, secretè tamen depo
 runt, & sub tuta custodia reposuerunt. Et
 titism præmissorum, venerando viro doct
 Johanni de Wicha, scholastico & canonico
 aunc ecclesiæ sanctæ Gudilæ Bruxellens
 postea Archidiacono & Canonico in Ecc
 Cameracensi significarunt. Qui dominus
 lasticus, dictam Catharinam demandavit
 de præmissis examinata per eundem, præ
 omnia vt supra sponte fuit confessã. Quæ
 ecclesia sanctæ Gudilæ prædicta, pro ve
 rei latius indaganda detinuit Prisonie ma
 patam: præmissa omnia referens vltimus
 minis de capitulo prædictæ Ecclesiæ san
 Gudilæ, sine mora. Qui Domini de capitulo
 simul accesserunt ad Ecclesiam de Capella
 prædictam, vbi huiusmodi hostiæ sacrata
 terant, nitentes huiusmodi sacratas hostias
 eorum ecclesiam sanctæ Gudilæ prædictam
 augmentationem & venerationem potior
 eiusdem, deferre. Quæ quidem hostiæ, sub

bita custodia repositę exstiterant in armariolo
chori ecclesię de Capella: sed prædicti Domi-
ni de capitulo præ impetuositate & clamore
parochianorum dictas hostias ex illo armario-
lo extrahere vel recipere non audebant. Sic
Dominus Petrus Curatus loci, qui, ne indigna-
tionem partium incurreret, clauem dicti ar-
marioli, supra magnum altare proiecit, & ini-
to tractatu inter partes, de præmissis fuit ter-
minatum: quod Domini de capitulo maiorem
partem huiusmodi sacrarum hostiarum cum
hostia dictę maioris formę ad S. Gudilam se-
cum reuerenter detulerunt. Reliquę verò in
Ecclesia beatę Marię de Capella Bruxellensis
reponerentur. His peractis & fama volante de
præmissis, deuenit factum ad notitiam illu-
strum principum, Domini v. Venceslai de Bo-
hemia, & dominę Iohannę ducum Braban-
& dominorum de Svvenuorsten, & de Vbi-
tham, & aliorum Baronum, & nobilium de
ipsorum consilio, ac plurium aliorum, vbi de-
mãdatis Dominis de capitulo prædictis, & hu-
iusmodi perfidis Iudęis per dictam Catharinã
super furto & sacrilegio præscriptis vehemen-
ter accusatis, dicta Catharina quę sub cautio-
ne restituendo eam in dicta Ecclesia beatę
Gudila, vbi Prisoniã detinebatur, mancipata,
ibidem adducta fuerat: vbi in præsentia præfa-
torum principum, baronum & nobilium di-
ligenter examinata præmissa omnia & singula,

H 4 prout

176 COLLATION. SACRAR.
prout superius sunt scripta, in praesentia
dictorum Iudæorum clarius & perfectius
firmavit, eosdem Iudæos exinde confitendo
& incessanter accusando. Quibus liquet
Iudæis captis & super præmissis examinatis
& enormiter quaestionatis, præmissa omnia
prout superius conscribuntur, penitus
confessi, & demum igni, & ultimo traditi
plurio, sententia æqua mediante, in vigilia
Ascensionis Domini, M. CCC. LXX.

MIRACVLA.

IN hospitio cui nomen est Aureo cyatho
non procul distito à culinaria platea
Bruxellas è regione macelli, stupendum
nerandum accidit miraculum circa
eiusdem in Aureo cyatho hospitis filii
qui vt constans est rumor, pridie natalis
Bartholomæi Apostoli, die xxiiij. mensis
gusti anno 1526. in vas aqua plenum, præ
prolapsus primum, deinde submersus, &
inuoationem cum vicinorum, tum
tum eiusdem filij erga Deum, iuxta veteri
bile sacramentum in prædicto D. Guillelmo
templo miraculis coruscans, vitæ restitutus
est. Principio igitur in præsentia domini
magistri Martini, sacellani, in ædibus Guillelmi
teri prius nominati, comparuit M. Oliverus
Bruxellis agens in hospitio cognomento
reco cyatho, in platea culinaria è regione

celli, ibidem cauponem agens prognatus è
 Scotia, annos circiter sex & triginta natus,
 pater filio submersi. Is igitur ibidem M. Mar-
 tinum facellanum inuisens, ab Magistroque
 Ioanne petiit, & vehementer quidem petiit
 certior fieri, ut sincera fide manifestaret, rei-
 que veritatem subindicaret, quonam pacto
 filius eius exstinctus atque comploratus, rur-
 sus reuixisset, vitæque restitutus esset. Atque
 is M. Ioannes retulit infantulum annos na-
 tum fere duos, & menses quatuor, aut cir-
 citer, nomine Ioannem, domi eius habitan-
 tem, nouissimo Mercurij die, pridie natalis
 Bartholomæi, xxiiij. die mensis Augusti, intra
 primam & secundam horas à prandio ali-
 quandiu præ foribus, ut fit, domus suæ con-
 sedisse, vxore sua nomine Gertrude Moel-
 mans, paruo admodum interuallo circa eum
 harente, ibidemque & vario inter eos vltro-
 citroque de eorum quæstu, habito sermone:
 atque deinde simul atque ibi aliquantulum
 conledisset, intro sese recepisse in atrium: vbi
 super mensam ostendit vitra duo potatoria,
 ibidem relicta ab hospitibus à prandio di-
 gressis, quæ vitra manibus apprehensa, cum in
 culinam vbi vasa duo aqua plena stabant, in-
 tulisset, non procul ab ancilla reposuit, ut pro-
 be eluta, repurgataque reponerentur. Itaque
 cum alterum in aqualiculum, siue potius vas
 aquarum immergeret, deprehendit quid su-
 perne

178. COLLATION. SACRA R.
pernè innatare, suspicata id siue anferem,
aliud quiddam esse, quem apprehensum
mul atque sensisset suum esse filiolum,
extractum, intractum, intra vnas moras
arripuit, semel atque verum in clamat
inquit, Gertrudila, noster in hoc vase sub
sus est puerulus. Quem pressius intui,
prorsus in eo vitalis spiraminis offendit
ita erant aperti, vt nihil, aut ferè nihil
lacteolus eorum circulus videretur. Cop
culum autem omninò liuidum, mortuo
colori simillimum, planè dirigebatur. Qu
lius ab vno, atque eo ignoto vicinorum
mninò metu exanimato, interceptus est.
lier verò ob immodicum pudorem, & se
dit in penarium, relicto inter brachia vic
rum puero, quorum non parum multo
aderant. Inter quos erant aliquot, qui & illi
& illius vxorculam cohortati sunt, vti
venerabili apud Bruxellas, sacramento
& insolitis in templo D. Gudilæ sacro
canti miraculis, munusculis adiectis, com
tum, deditum que offerrent. Cum igitur
diata ferè hora, citra vllum vitæ spiracu
à vicinis, igni admotus esset infanulus
parens vnà cum vicinis omnibus adorant
minum Deum, pariter & Eucharistiam, vi
mentem benignitatem, & benignam cle
tiam suam erga filium ostenderet, vtero
piens sese tantundem ceræ oblatum, qu

tum pu
tinuo v
spiracu
alreco
tranq
luendo
magis e
adhuc v
tre parit
erum, e
M. loba
liud au
3. Ter
brit, an
miracu
lierem
rici à G
Comiti
oppido
cans, pre
re luxat
diçs, Je
porò cl
rio, neq
possibile
mèi ad
tamen a
res iuxta
itacaz

tum puer propenderet, atque ponderaret: continuo ubi id voti suscepisset nonnullam vitalis spiraculi indicia edidit infantulus: Primum altero oculorum conuiuendo: Deinde circa vtranque labrorum oram, sputum sensim proluendo, eijciendoque: postremò magis atque magis confirmatis viribus esse cœpit, vt eodẽ adhuc vespere, ad horam fermè sextam, à matre paciter & aheilla in templum D. Gudilę sacrum, cum cerea candela sit oblatus. Idemque M. Iohannes à sacellano interrogatus, nihil aliud aut sciuit, aut potuit respondere.

3. Tertio quoque die mensis eiusdem Octobris, anno M. D. XXIX. memorabile accidit miraculum, miraculo dignissimum, circa mulierem Elizabethà Gheruen, legitimam Henrici à Gheuece vxorem, habitantem in Sylua Comitis, siue Buscoducis, præclaro Brabantię oppido: quæ sex circiter annos fuerat claudicans, præter expectatum altero duataxat crure luxato, imò infracto: sex circiter annos claudicans, lecto affixa, perpetuũ decubuerat: quam prout claudicationem contraxerat è puerperio, neque illi quouis modo erat integrũ, aut possibile ambulare citra scipionis, siue fulcimetri adminiculũ, baculoq; innixa, licet ægrè, tamen aliquousque proreptabat: perinde atq; res iuxta mecum multis est perspecta, multiq; ita eam habere iuramento constanter affirma-

H 6 runt.

180 COLLATION. SACRAM.

runt. Quæ vnâ cum marito Bruxellas
perducta, fatalem, imò lethalem illum
morbum, quam vocant Anglicanam pellem
siue sudorem, quo Buscum ducis vndique
flagrabat, æstuabátque, quæ non ita pro
Cancellario Bruxellèsi excepta hospiti
quemadmodum familiaribus Cancellarij
tissimum est, quoniam pacto claudicaret,
nisi innixa scipioni ambularet. Interea
postquam sub id tempus apud D. Gulielmum
publica supplicatio publicè omnibus
ita est, in qua ex peruetusta patriæ consue
tudine, venerabile Eucharistiæ Sacramentum
miraculis nobilitatum, conferebatur, ad
petrandam à Dominò gratiam, vt ab Angli
no sudore Bruxellis quoque præseruaretur.
Incessit igitur huic Elizabeth magnam
desiderium, maior deuotio, maxima vcrò fiducia
vt huic interesset supplicationi: tamen
difficile admodum atque laboriosum
Postquam igitur sequuta esset venerabilis
perreptaui tandem & in templum, con
vener. Sacram. à supplicatione, in medio
clesiæ, in altari reposito. Coram quo, in
no desiderio, deuotione, fiduciaque, in genu
procumbens, ex animo Dominum comp
ta est. Inter precandum sensit suas à Deo
cationes exauditas esse. Erátque illi in loc
nummus offertorius, vt appellant: exsurg
igitur alacris, & lætabunda, scipiones suos
hibuit
lam, fa
oblatiu
hos ubi
conu
tratus e
susque
quit, di
dit D
secenti
bulare:
bence
nus De
tus est
peranci
maritu
tem, la
lauria
eram
tiarum
quanta
es in su
rens, su
atque f
us, qui
4. A
Octob
dila fac
nozem
Inter c

hibuit D. Sebastiano Mihaëli apud D. Gudilam, sacellano ibidem hærenti, ad recipiendas oblatiunculas, Heus tu, inquit, domine mi, hos tibi accipe scipiones, ego Deo gratia, planè conualui. Hierophanta ille siue sacerdos arbitratus est mulierculā motæ mentis esse, prorsusque insanire, seiscitatus ab ea: Mulier, inquit, dic quæso quid tandem noui tibi accidit? Domine, respondit, abhinc perpetuum seecennium non licuit absque scipionibus ambulare: at iam nunc, ut ipse coram vides, probe incedo, ambuloque: benedictus sit Dominus Deus: maioremque in modum obstupescit est. Incolumi facti, rectaque domum properanti, inter ambulandum obuiam factus est maritus, videns eam sine baculo properantem, lachrymis obortis vehementer admodum lacrima gestit, perinde continuò venerabili sacramento, in eodem templo reposito, in gratiarum actionem, ceream offerens candelam, quantas maximas potuit agebat gratias, & dices in super duos eadē mulier illa Bruxellis hærens, sursum deorsum obambulabat, perinde atque si nunquā claudicasset, Benedictus Deus, qui facit mirabilia solus.

4. Anno M. D. XXIII. die quinto mensis Octobris, in summo, ut vocant, choro D. Gudilæ sacro, solemne admodum sacrum, in honorem venerabilis sacramenti peractum est. Inter cuius haud vulgarem celebrationem,

132 COLLATION. SACRAM.

Eucharistia miraculis coruscans, summo
 bat altari. A te vero diuina facta, sacrificio
 Eucharistico tandem transacto, in consuetu
 reposita est $\kappa\epsilon\mu\lambda\lambda\iota\sigma\mu$, siue loculamentum,
 (vt vulgò dicitur) armarium. Quibus
 exactis, peruenit eò muliercula quædam
 mine Ioanna Trabs, Bruxellis agens, in ple
 Laniorum, à multis sanè hominibus
 presentibus, probè cognita, claudicans, du
 bus innixa seipionibus, tum sua, tum alteri
 mulieris ope, quæ illi fuerat adiumento,
 per confertissimam hominum coronam, et
 ram venerabili Sacramento sisteretur, tan
 demque in genu procidens, stentibus oculis
 quàm potuit humilime Deo omnipotentem
 re in Eucharistia presenti, semel atque iterum
 supplicauit, vt eam consolaretur, quando
 gularem quandam erga Eucharistiam, ve
 rationem, fidem, fiduciamque habebat. In
 verò posteaquam benè prolixa eius fieret
 tio, nimiumque extraheretur, sciscitatus
 ab ea D. Henricus à Zuene, vulgò dictus Cu
 dinalis, Canonicus minorum, vt vocant, po
 uentuum, eiusdem templi, qui sub id temp
 ris, ante venerabile Sacramentum ad excipien
 da oblata desidebat, populoque hinc in
 certatim confluenti, vt mystogagus Eucha
 stiam ostendebat: quonam tandem pacto
 ea ageretur, & qua itè esset valetudine: Non
 dum, inquit, in totum ex animi sententia ne
 fra nol
 tum, ve
 console
 perat, p
 interre
 ret, &
 dit: Ece
 pones
 mili o
 sine qu
 seipion
 exhibe
 dum o
 homin
 omner
 na sanie
 tidie cò
 tione,
 dex ala
 dictus I
 Die
 nerabili
 statim e
 in locu
 ri Brux
 incum
 bus, qu
 nulqua
 ita em

stra nobis cessit precatio, verum spero futurum, ut Dominus noster me respiciat atque consoletur, atque interim aliquandiu ut coeperat, perseuerabat orando. Tandem rursus interrogata ab eodem domino, ecquid valeret, & quonam pacto se haberet, respondit: Ecce domine mi, tu tibi hos habeto scipiones, ego Deo gratias ago, deinceps nihil mihi opus istis fulcimentis & sustentaculis, sine quibus quò libet ambulem licebit: quos scipiones à muliere pristinae sanitati restituta, exhibitos, idem D. Henricus maiorem in modum obstupefactus excipit, idque frequenti hominum conuentu ibi praesente, remque omnem gestam coram vidente. Deinde Ioanna sanitate donata, domum concessit, quotidie eò comparens, non sine praecipua deuotione, munusculum aliquod grati animi index altaris sacramento suppeditabat. Benedictus Deus, qui facit mirabilia solus.

s. Die sexto mensis Octobris, affuit coram venerabili Sacramento, miraculis insigni, idque statim continenter à Missa cantata, repositoq; in loculamentu Eucharistia, Gudila Hermannus Bruxellis agens, è regione pauonis, duobus incumbens baculis siue scipionibus, sine quibus, quemadmodum vulgò notissimum erat, nusquam sese poterat promouere, multoque ita tempore claudicans: quæ facta deuotione
preca-

precationibusq; habitis coram venerabili Sacramento, incolumis exsurrexit, tradidit domino Henrico prædicto scipionibus oblatum, venerabile sacramentum meo coactum, pristinae restituit incolumitati, et sacra, haud cunctanter sana domum progrexit.

6. Eodem quoque die sexto, secunda hora à prandio, venit & paupercula Gallica, multis admodum diebus apud Braxellas in Xenodochio, siue hospitali, diuè claudicans scipionibus, sine quocumque adminiculo, nusquam poterat ambulare. Quae facta deuotione coram venerabili Sacramento, obambulans templum D. Gulielmi sic eam repente morbus familiaris, hoc claudicatio perreptantem destituit, penitus atque nunquam antea claudicasset: id quod non parum multi, coram videre: Benedicite Deo, qui facit mirabilia solus.

7. Septimo die mensis Octobris, à prandio comparuit coram venerabili Sacramento annes Fraenhoeus, ephœbus, custos sacrorum apud D. Iodocum extra muros Bruxellenfis, qui abhinc aliquot annis dextrum pedem frugerat, vnde nonnulla exciderunt officia, qui à die curationis, semper coactus est scipionibus innixus, idque inflexis poplitibus proreptare, nec quoquam vel ad latum digitem eiusdem pedibus poterat ingredi: qui postquam

quam venerabile Sacramentum propè quoti-
die inuississet, additis precationibus, eodem
quo diximus die quo parante Deo gratia sana-
tus est, relictis ibidem scipionibus, id quod
nemini non cognitum est, quandoquidem is
apud Bruxellas vndecunque probè notus est,
iam nunc sine vllis fulcimentis sursum deor-
sum obambulans. Laus Deo sempiterna.

8. Anno Domini xxix. eodem quoque die
Barbara fabri cuiusdam vxor, à dæmone, vt
constans erat tumor, obsessa, planeque men-
tis inops, cum marito suo Balduino Gambi-
ro, aliisque item vicinis ad vnum omnibus, in
pago cui nomen est V Vorst, propè Bruxellas,
vix dum suscepto voto coram venerabili Sa-
cramento, non minus fideliter quàm reueren-
ter exsoluto, cum à vicinis, tum consangui-
neis, mox liberatur, deperditamque recipit
memoriam. Septimo autem die, magna cum
deuotione interfuit supplicationi, in honorè
venerabilis Sacramenti institutz ob gratias ab
omnibus agendas, quod Dominus Deus tam
insigne deignasset miraculum. In qua nimi-
rum supplicatione Eucharistia bis circumlata
per aulam C. M. (in qua domina Margareta,
patriz gubernatrix, hospitabatur permultum
itinere sursum deorsum circumferebatur:
constanter affirmante Balduino, simul & eius
consanguineis, Barbaram fuisse dæmoniacã,
aut certè si nihil aliud, sensibus orbatam, id-
que

que perpetuo dimidiato anno, peruectam
in locis aliquot vulgò dictis Ronst, & Co-
gen, vbi dæmoniaci ferè liberantur, inde
fecta domum reuecta, adit venerabile Sa-
cramentum, atque indidem, vt prius recensuimus,
ijte liberata.

9. Nono supra decimum die mensis Oc-
bris, anno xxix, Mechlinia peregrè veni-
xellas, coram venerabili Sacramento in
plo D. Gudilæ Ioanna ab Oest, quam vocat
Greuers, vidua Guilhelmi Simonis ab O-
habitantis Mechliniæ, ad portam quæ ve-
Louanium versus, annos nata ferme quæ-
quaginta quinque, venales extrudens, in
sub intersignio vulgò dicto, die Beiere, in
dem oppido, quæ facta oblatione coram ve-
nerabili Sacramēto, indicauit coram D. A.
Martino Cools Baccalauero sacra Theol-
giæ, Canonico, sacellano, ædituoque tem-
D. Gudilæ, & D. Ioanne Bolert, presby-
terico eiusdem templi ecclesiæ: vno & ve-
ti annis, aut circiter, multis cruciatibus &
chilio laborasse, ita contractis neruis, vt bra-
cium supernè pariter & infernè in humeros
porrectum æquè exiguum atque immen-
sum esset effectum, perpetuoque rigeret
ita molestum foret, vt nullo pacto aut ipsa
posset auxiliari, aut certè manum capiti
moliri: ita vt perpetuò cruciatui esset
noxia, & ipsa & vna filiarum quadraginta

LIBER I.

117

ferme attingens annum, narrarunt, se accepisse ab aduocato senatus Mechliniensis, allatis ad eum certis a Bruxellensibus literis, venerabile Sacramentum miraculis apud Bruxellas coruscans, clarum, ibidemque requiescens ad D. Gudilam, suam ostendisse potentiam erga varios variè claudicantes, sanitatiq; restitutos. Quibus acceptis nuntiis decimoseptimo die mensis Octobris, anno prescripto, filia dixit matri: Mater, quaeso te, bona esto fiducia, ac suscipe votum venerabilis Sacramenti venerandum. Confido futurum, ut inde reperias solatium aliquod. Quæ Ioanna ab Oest audens, pia fiducia & fida pietate, se conuertit ad venerabile Sacramentum in animo secum constituens, ut ipsa simul cum oblationibus id iniuideret. Sequenti verò mane die xviii. mensis Octobris, anno xxix. cum è lecto exurgeret, ob laesum brachium sensit incolumitati restitutum, citra vllum in eo dolorem patienti, eodemque adiuuâs in id omne quod collibitum esset, absque contractione neruorum, aliorumque item vitiorum, non aliter ac si nunquam eodem brachio vllum perpeffa esset impedimentum. Quod quidem brachium & idem ostendit domino, senatui Mechliniensium, quemadmodum ait, rem omnem subindicauit.

10. Eodem anno, eodemq; mense Octobri, venit coram venerabili sacramento Arnoldus cognomento

gnomento Elingen, faber lignarius, Brabus comitatus
 habitans ad Xenodochium, annos agetur minimu
 ter lx. suis exhibitis Eucharistiæ oblatione cordia diu
 retulit presente domino, & M. Marino Odiens in h
 nico, sacellano eiusdem templi, se amplius, cut
 nos quatuor è renibus laborasse, misere foret,
 ruptum fuisse, ac diu muleumque, & misere curum
 & diuersis vsu esse chirurgicis, atque inde, a
 perientibus, pro virili laborantibus, vii et otto mor
 berarent ab eo languore: id quod tamen quia iam p
 me potuerunt efficere, causantes eum etiam nun
 exacta esse aetate, atque ita nihil omnino abibusque
 reliquum fecere Arnoldo. Destitutus ergo excepit,
 omnibus, quos anxie sollicitauit, magister in si denter
 fixus lecto, magnam habens fiduciam, p
 tus se missurum venerabile Sacramentum quidem v
 ream candelam, vnà cum nummo aureo ne aliena
 dem suffixo. Postridie verò Arnoldus, dicitur vener
 permissu, ab omni planè aduersa valetudine dixi comi
 sic leuatus est, vt ipse iam nunc nihil magis gradum è
 quam lienis rupturam sentiens, suam a d
 rit oblationem, sanus immunisque abs operationum
 uis languore.

ii. Xxiiij. die mensis Nouembris, anno 1708, sed postea
 xxix peregrè inuisunt venerab. Sacram. de sus iudici
 Ioanna à Duffele; annos nata circiter vdecim p
 aut viginti duos, nondum nupta, virgine procubuit
 etiam aum filia Herois Jacobi à Duffele, à auxilium
 tiati, Vicepresidis præfecturæ Louaniensium, et a inced
 Brabantos, vnà cum nouerca, aliisque in comitate ad

arius, Brabus comitata dominabus, iisq; cognatis. Quae
 nos agentium iuniorum Ioanna à Duffele miserè circum pre-
 oblato cordia diuexabatur, ex equo manca atq; clau-
 Marino Cedicàs in brachio, in manibus denique & in pe-
 se amplius, cum pes alter altero cōtractior breuior
 lle, milesque foret, amplius trimestri spatio: ita vt in su-
 que, & mōtū curum tenus, nerui contracti rigescerent,
 s, atque ibi inde, ac prægrandes fuissent fides. Queni-
 bus, vt eorum morbu ex diutina contraxit egritudine
 id tamen qua iam pridem laborauerat, ac id temporis
 res eum multum laborabat Ingressæ Bruxellas, in g-
 il omnino dibusque lasparis Lögæ ville Hetois hospitio
 ritus excepit, Ioannem à Duffele sedili gestatorio
 r, magister confidentem, à duobus viris curarunt perferen-
 uciam, quædam in templum D. Gudilæ sacrum. Quando
 ramentum quidem vno scipione non admodum benè si-
 mo autem aliena ope posset pereptare. Aductâ igitur
 oldus, dicitur venerabili Sacramento, presentibus quas
 sa valetudini comitibus, agrè quidem, sed tamen in
 ac nihil magis gradum è regione Sacramenti collocarunt.
 suam ad Quæ ibidem, quum ad interuallum trium pre-
 s que ab orationum dominicarum desedisset, contem-
 plando iuxta ac orando Eucharistiam extra se-
 is, anno sed posita, sui que impotens facta, nullum sen-
 Sacram. sedus iudicium ederet, ita spacio decem, aut duo-
 circiter vdecim preceationum dominicarum humi-
 ra, virgine procubuit. Deinde sibi restituta citra vllius
 Duffele, Lauxilium in pedes confurrexit, haud aliter re-
 uaniens facta incedens, ac si nunquam laborasset infir-
 is que ita minate aduersè valetudinis: accidensque in ge-
 nua

nua coram venerab. Sacramento, proximo
 lamentum, siue, vt vocant, armarium
 ristię amarè flebat, agendo Deo gratias,
 quandoque dominum Ioannem Bolae
 cerdotem, custodemque eiusdem Sacramen-
 tū ibidem hærenti ad excipiendas oblationes
 in hanc formam, hæc sequentia verba. Deo
 non sum digna accipere eam, quam ego
 Dominus noster ostendit gratiam. Equo-
 ego in totum (laus superis) reualui. Et ad
 circiter centum homines, quorum plebs
 omnes præ lætitia lachrymabantur. Ioan-
 nem herois ipsa suis pedibus recta in se
 supra diximus hospitium, vndique
 claudicatione, cæterisque aliis languoribus
 properauit. Quæ natali D. Catharinae
 reuersa in gratiarum actionem, sacrosanctum
 percepit Eucharistiam: & vnà cum parochiis
 quisque cognatis, Missæ in honorem
 Sacramenti eodem die, ibidem maximè
 ratu, pro peruetusto more cantata inter
 12. Die iiii mensis Decembris, anno 1712
 nit Bruxellas coram venerab. Sacramento
 raculis illustri, Margareta Steynmaers,
 ma vxor Henrici VVittefscoparij Me-
 in parochia D. Remboldi post monasterium
 D. Clare habitans, multis presentibus
 mans, sese xxj. septimanis nuperrimè
 peculiari quodam gutturi laborasse
 ita, vt vix, aut ne vix quidem poterat
 esculenti glutire, addens & chirurgicos

invenit de eius vita planè desperare, ob id
quod haberet in collo apostema, eamque na-
tura propensissimã esse, vt hoc morbo extin-
gueretur. Quod resciscens Margaretha plena
fiducia, magnaque cum deuotione sese con-
credidit Eucharistiã, pollicens suo tempore
inuisuram, quo ei maximè foret integrũ. Quo
voto suscepto, paululum quiescebat, in nitens
coelo. Euiigilanti verò mox è gula excidit massa
puretine crasso conspurcata, instar fusili, ac
post deinde omninò reualuit ab eo, quem diu
in gutture perpressa est angore.

Eodem quoque anno xxi. die mensis De-
cembrii, accessit Bruxellis in chorũ venerab.
sacramenti miraculis nobilitati, per id tempo-
ris in altari publicè repositi, vt ab omnibus ad-
spiceretur, Anna Brabantica Guilhelmi Iaspas
Brabanti, nauicularii que filia, annos fermè
nata quindecim, Mchliniè apud Bogherdem,
cum Elizabeth à Cuelis, que duobus supremis
annis coeca fuit, vt & ipsa, & eius hospita Eliza-
beth affirmabat, quod nihil in totum videret,
ita vt quod versus duceretur, atque reduce-
retur, sicubi esset quod ageret: addens alterum
oculorum orbem, siue pupillam, omninò suo
summorum loco fuisse, diuque malis adhesis-
se: constanter ad vnum omnibus medicis ha-
rum rerum nõ in expertis, nolit velit, hoc eam
oculo orbendam esse affirmantibus. Sub hæc
recolit Elizabeth venerab. sacram. eiusdem no-
minis

miſe votum ſuſcepſiſſe, cuius rei gratia, eadem hospita manè perducta, ingreſſa chorum, vbi venerabile ſacramentum in arca reſpoſitum eſſet: mox à precationibus eadem dictis, viſum recepſiſſe, etiam atque venerabile ſacramentum reuerendiſſime contemplando. Diſceſſit itaque ab altari, citius ductum, quocunq; illi collibitum eſt præſentibus ibidem multis, tum ſceminis, tum viris, hanc rem coram videntibus.

14. Sub Paſcha anno xxix die iij. menſis Aprilis, comparuit coram domino, & M. Marſino, ſacellano prænominato, D. Henrico Cannoico, &c. Et Henrico ab Harſingifero, ſiue pedigero domus capitularis, & D. Gudilam Amalberga Moons vxor locum à Grimberchē, ciſtifiſis ſiue arcularij, Brevolis habitans, proximè Nouiborre, apud locum vulgò dictum Putterie, & retulit ſeſe perperam anno vno admodum valetudinariam, & que affectam fuiſſe, vnde cunq; aqua accute onuſtam, ita vt toto propemodum tempore nihil omnino, citra alienum auxilium poterat ambulare, citra ſuſtentaculorum ſuſcipionum adminicula, idq; medium viſum eſt, & tunc eodem anno xxix. nouiſſimè trãfacta, & tunc terea narrauit eadem Amalberga, diuerſis diebus ſeſe ſolicitam, imò moleſtatam fuiſſe ab duob; ambulare ſcipionibus. In hac igitur ſituta hydropiſi, quò ſanitate reſtitueret

diuerſis
ris ſeſe
in quos
hilo tam
hement
chirurgi
omnes,
bant, ca
eſſerem
pore, va
crall, ſic
lem, vix
fixam pe
narura
tantisper
toram v
deinde ſi
perſerent
capxiou
pudie eiu
eratuber
ſimo affe
ceps ab o
nihil quic
emitando
rum præſi
fiducia: i
bus inrix
magno ne
nec in t

diversis chirurgicis, tum mulieribus, tum vi-
 ris se concredidit, & dedit ad carnificandam:
 in quos bona substantiæ parte transumpta, ni-
 hilo tamen inde recreator effecta est, vnde ve-
 hementer indoluit. Relictis igitur omnibus
 chirurgicis, pariter & medicis, qui vno ore
 omnes, aut ferè omnes constanter affirma-
 bant, eam breui morituram, nihilque super-
 esse remedij. Quum hoc igitur prægrandi cor-
 pore, vastaque voragine ventris, instar vasis
 crassi, sic relictam ob immensam corporis mo-
 lem, vix aut ne vix quidem, tres viri, lecto af-
 fixam poterant in latus prouoluere, aliaque
 naturæ necessaria & requisita suppeditare,
 tantisper dum fiducia in Deum concepta, sese
 toriam venerab. Sacram. dedidisset, ac post
 deinde sub natalem D. Catharinæ curauit se
 perferendam in sedili, quod vix tantæ molis
 capax inueniebatur. Eadem itaque nocte, qua
 pridie eius diei templo illata fuisset, quicquid
 erat tuber, siue tumorum, in eius corpore pes-
 simo affecto, semel exsiccatum est, & dein-
 cept ab omni prorsus hydropisi liberata est,
 nihil quicquam aut infernè, aut supernè aque
 emiundo, citra omneque omnium medico-
 rum præsidium, vna atque ad eò vna in Deum
 fiducia: ita vt tertio die mensis Aprilis, duo-
 bus in nixa scipionibus, è domo sua, non sine
 magno negotio cruciatuque reptando perue-
 nit in templum D. Gudilæ, integra hora
 I inter

intrer eundem absorpta. Facta autem con-
 venerab. sacram. precatione, quū nihil ad-
 sensisset consolationis super infirmitate
 tudinis, domino Gerardo Spikermans, ve-
 sito cōfessori, & hypofacellano, eiusdē
 confessa, adijt vener. sacra. Incessit ei quare
 singularis erga diuinam misericordiam
 cia, se illinc non abituram sine consolatione
 diuina: id quod iam dudum ita eius animus
 li præfagijt, & vt præfagijt, marito indicat
 Eundem ad locum proreptans, non sine
 gno labore cruciatuque, genibus incumbens
 orauit, à prædicto que domino, D. Henrico
 Zuene, petijt aqua benedicta adspergi, &
 decumbens planè expalluit, omnibus
 destituta: petijt à marito non nihil speciei
 vt harum calore, aliquātulum confirmari
 atque recrearetur. Quo pacto, sensit, & re-
 quidem sensit potentiam Dei, seque posse
 tra scipiones ambulare. Itaque gratia diuina
 sine auxilio scipionum, domum adijt, equa
 horæ parte in itinere hærendo, ob debilitate
 prioris languoris, cuius causa subinde cogi-
 tur interquiescere, atque eadem Am-
 tertia à prandio hora, eodem die, præfata
 domum capitularem reuisit, probecque
 vllis scipionibus incedens, laudans, & gra-
 agens Deo, pro peculiari sua erga eam ben-
 centia. Quæ res multis perspecta est.

LIBER I.

195

15. XIX die mensis Aprilis, anno M.D. xxx. à Paschate, comparuit coram domino Henrico à Zuene, Gerardo Spikerman, & Ioanne Boler presbyteris Bruzellis agentibus, apud D. Gudilam, Petrus à Nispen, & Catharina Smols coniugata, habitans à tergo, & citra facellum D. Iob, propè Carloo: & declarauit se duobus ambulasse scipionibus ad tres fermè septimanas, planè claudicans in dextro pede infernè à poplite vsque. Præterea quod dextrum pedem cono obstrictum coacta sit vmbilico alligare. Quandoquidem aliter nequibat ambulare. Itaque magnam habuit fiduciam ad venerab. sacram. Bruzellis mirificissimis coruscans miraculis. Quæ ibidem ad diem præfatam sese à voto suscepto liberauit. Ingressa coram venerab. sacram. precationibus factis, oblatæque cetera vnciali, non ita diu postea prædicto D. Henrico respondit: Domine mi, iam planè conualui, nihilque cunctata sine vlllo veteris morbi indicio domum concessit, multis ibidem presentibus omnis generis coram videntibus.

16. Die vj. mensis Iunij, Anno xxx Ioannes Cleuens, habitans in oppido Edingensi, secundo eiusdem mensis die, eodem quoque anno, duodecima propemodum hora sub prædium, retulit inter prandium oppositas illi fuisse iurulentas carnes, easque porcinas, vizidibus herbis excoctas ac calefactas, apparanti

I 2 ranti

ranti diducenque rictum os inter herbas
 litescens, transuersim gulæ adhæsit, cuius
 ma è regione margini adseripta est. Quod
 mirum os ad transuersum circiter pollicis
 penitissimis in faucibus adhærescebat. Quod
 res hominem miserè excruciat male
 tuentem, nè inde derepentè exstingueretur.
 Multi eò conuocati atque compatiens,
 uersi diuersa illi dederunt consilia, vt os e
 nitissimis faucibus minimo negotio extraheretur.
 Quandoquidem ita vehementer ageretur,
 quod si quo alio fuisset loco, facilius
 sum oportuit. Posteaquam nihil consilij
 reliquum, tandem adductus est illi confessor
 auricularius. Nondum confessione facta
 ta, sua in Deum fiducia erecta venerabilis
 eramen. miraculis nobilitatum apud
 las inuocauit: nihil prorsus addubitans,
 planè per Eucharistiam ex æquo confessor
 atque sanabor. Ita hortum inambulans
 cum vxore, fiduciam omnem in Deum reponens,
 ac post deinde auulsuum à vite palmitem
 ramusculum gulæ inseruit. Verum cum
 fundius adhæreret os, quàm vt ipse pollicis
 musculo attingere: itaque per inuocationem
 vene. sacra. in quo nihil diffidebat, magna
 impetuque contra naturam, faucibus extrahit
 idque ad tres aut quattuor circiter pedes,
 inde atque idem affirmat Iohannes.

17. xvi, die Iunij, anno xxx, qui incidit

diem venerab. sacra. iuxta institutionem sanctæ matris ecclesiæ, adiit Bruxellas mulier, cui nomen erat Veroniæ Bricket, vxor Iohannis à Linde, mercatoris holosericarum vestium, habitans Maburgij in Hannonia: quæ nocte sub natalem D. Antonij, nouissimè peractum, grauius admodum cœpit laborare è sinistro crure, vt neque edere, neque bibere liberet: & è cruciatu quo miserè diuexabatur, impendio plus eiulabat, quam è partu duodecim filiorum, quos fuerat enixa, perinde atque ea asserbat: & nihil apud chirurgicos leuamenti poterat nancisci. Itaque diebus xv. fuit vt non posset ambulare, ac postea tantisper duobus creptabat scipionibus, dum ab honesta Heroide siue domicilla rescisset, venerabile apud Bruxellas sacram. circa diuersos multis insignibus atq; diuersis coruscare miraculis, ad deuotionem commota, rectà eò properabat proficisci. Et sanè profecta fuisset, nisi impedimento fuisset illi, quod non erat aulæ marito indicare, quando sursum deorsum per diuersa loca curantem se vectari, nunquam tamen sequutum est solatium. Tandem vnà cum marito duobusq; eius filiis corruca venit Bruxellas in templum D. Gudilæ sacrum, coram M. Martino Cools sacellano, &c. xiiij. die Iunij, anno quo suprâ. Atque id quod hactenus recensuimus, eidem indicauit M. Martino, addens; se rectè valere, sanitate

tiq̄ue restitutam, citra scipiones se posse
bulare: quemadmodum coram yniuerso
do notum erat, idque suo affirmabat
mento. Adiecit præterea se plenam fidem
habentem in Eucharistiam die venerab.
sacram. confessam fuisse, simul & Eucha-
stiam percepisse: ac post deinde non sine
gno cruciatu in publica supplicatione
sacram. comitatam esse, & à prandio reuerti
in totum reuerti, partim à claudicatione
partim à cæteris alijs quibus tenebatur
guoribus, ac nullum postea sensisse dolorem.
Id quod multi affirmantem ita rem
habere in templo D. Gudilæ coram
runt.

18. Nouissima Iunij die anno xxx
runt Bruxellis in choro venerab. sacram.
hara Stoilerts vidua Guilhelmi Davidis
nis è rebus vtrò citroque tractatorio
liq̄ue curriculo vectantis, Antvverpiæ
tans in Brabantia, apud monasterium
Michaelis, in platea Prædicatoria. Et ibi
sistebat & offerebat Heylkam filiam suam
nos natam ferè vij. Et declaravit in præse-
D. Gerardi subfacellani D. Henrici à Zoc-
parui canonici Ioannis Bolett, & Seba-
Michaelis sacerdotum & facellanorum
dentium in templo D. Gudilæ, Heylkam
liam suam duobus aut tribus annis
fuisse vtroque oculorum, atque ita man-

ad festum D. Martini anno M. D. XXIX, nouissimè peracto, nihil omninò videntem. Tametsi quotquot essent Antvverpiæ chirurgici non poterant ei esse adiumento. Proinde omni destituta spe nuperrimè, hoc est natali D. Martini, magna deuotione inuocauit venerab. sacram. miraculis celebre apud Bruxellas, promittens id inuisere, suasque offerre oblationes: vt aliquantulum præsidij suæ impetraret filie, affirmans posteaquam vniisset, continenter filiam visum recepisse, bene perspicueque sine vllis visuum impedimentis videre. Et tametsi oculi filie multum tumerent, & infernè deformes essent maxillis affixi, grandiores nuce iuglande. Atque ita fuit à prima, qua cæca nata fuit, hora. Nunc autem rectè valet, & nihil habet lippitudinis aut glaucomæ, benè exacteque videns.

19. iij. die mensis Iulij, anno xxx. comparuit coram M. Mart. Cools sacellano, & D. Henrico à Zuene paruo Canonico, & D. Gerardo clauiculario sub sacellano, ad vnum omnibus residentibus apud Bruxellas in templo D. Guildæ Elizabeth Suiiten, vxor Simonis ab Haue, qui perinde atque illa retulit affirmavitque iuramento, sese correptam fuisse morbo sancti Ioannis, sancti Cornelij, sancti Hubertiorumque item, quemadmodum super ea re testimonium habebat à D. Antonio cognomento Ionker, parcho suo D. Georgij

apud Antverpiam. Quibus nimirum languoribus annis abhinc xi. laboravit. Atque in decennium illud continuò à cacodæmoniis diuersis modis & vicibus diuexata fuit, ut ipsam suspenderet, ac laqueo gulam frangeret. Cum aliquoties esset Gandavi apud Flaudros, reperit lora duo, alterum rubrum, alterum nigrum, exposita in lecto ubi illi calidè cessit diuexatio: non satis compertum habet quonam pacto ea perducta sit, diuersis tamen bus satis probè valens, inter sedendum, edendum & bibendum ita risu quatiebatur, ut vix egreque sese posset cohibere, ex impostura risu facies eius non secus ac si fuisset carbones nigrata est, vndique plerique non iniuriè reprobantur. Elizabeth illa tandem resecuta vno cognomento Barbarà Lipa Antverpiensi habitante, filiam eius Dynnam ita vehementer agrotasse, ut ne oculos quidem apertos posset tenere, illamque inuocasse venerabilem Sacram. miraculis insigne apud Bruxellensium de D. Gudila, & in eo confidentem in eum recepisse. Hæc audiens Elizabeth, quæ tunc ab iis quas diximus liberaretur diuexationibus, vouit se inuisuram venerabilis Sacram. & postquam in ieiunio nouissimo, omni potuit silentio inuisisset, ab illo tempore hanc usque horam liberata fuit circa festum D. Iohannis nuperitè præteritum. Deinde venit ut idem vener. Sacram. inuiserat cum

ebus aliquot duorum ponderum, ab illoque die prædicto D. Ioannis morbo nunquam potest laboravit, & ita conualuit, vt natali D. Ioannis, & ederet, & biberet, id quod annis abhincis, sanitate destituta non potuit efficere. Quod Simon eius maritus verum esse constanter affirmat.

20. xxij. die mensis Iulij, anno xxx. comparuit coram M. Martino Cools, Petrus Beer, & Elizabeth Selere, habitantes in Moersch apud Basroo, indicantes Ioannem Beer filium eorum legitimum, mensem ferme septem minutulis pustulis deformatum in lucem prodisse primum. Deinde perquam tenuem pelliculam super oculos obductam fuisse: quod nihil, aut ferè nihil, præter alborem in eodem conspiceretur: ceptumque est, colliria, aliaque id genus medicamenta adhiberi. Cæterum Petrus apud Moersch præfectus siue Balinus, intellecto pueri Ioannis languore, Petro Beer compatri suo respondit atque consuluit, vt puerum offerret vener. sacram. apud Bruxellas: id quod factum est, recepitque sese illud inuisurum. Quo peracto, pueri oculus paulatim conualuit: estque iam nunc planè integer, perspicuè eodem videns oculo, quemadmodum in omnibus in confesso est.

21. xxv. die mensis Iulij, anno M. D. xxx. ingressus est chorum venerab. sacram. apud
I 5 Bruxel-

Bruxellas miraculis præclari, Catharina Ty
 vidua Guilhelmi Silfeyn sceno factu
 artis, Louanij agentis in Brabantia ad sac
 lum sanctæ crucis, oriunda ab Oudenar
 den, annos circiter xxxv. & retulit mo
 natali Christiano, se correptam fuisse lang
 te: Vnde cum multa diuersaque orta cu
 apostemata, tum præcipuè vnum super
 cruce instar humani capitis: ob quem lang
 rem delata est in nobile apud Louaniam
 Xenodochium siue hospitale, vbi & cum
 Christiano homini perquam necessariè pe
 cepit sacramenta, ex qua nimirum infirmit
 te facta est clauda. Vbi verò eam deservit
 languor, noluit voluit, coacta est duobus
 cumbens scipionibus è Xenodochio quæ
 citissimè aliò perreptare, citra quos minime
 poterat ingredi: affirmans posteaquam ac
 pissit venerabile sacramentum apud Bru
 xellas, multa & præclara designasse miracula
 tam se dudentem venera. sacram. proni
 illud inuisere, allato secum cera pondere
 non nihil consolaretur, à claudicatione
 beraretur. Quo voto suscepto, quicquid
 apostematum, paulatim diminuta sunt, &
 aptè spontè exsiccata sunt: præter vnum
 per genu nouacula incisum. Relicto igitur
 hospitali, in festo Palmarum duobus
 cumbebat scipionibus, quibus cum semper
 cogebatur incedere vsque ad visitationem
 Deiparæ

Deiparæ
 post al
 na deci
 quo ne
 peregre
 circum
 midiat
 eo loc
 quem
 sacram
 lore in
 tum ec
 dum n
 22. ii
 paruit
 rocho,
 & D. I
 sidenti
 kes lib
 pia ha
 pots str
 femè
 co die
 transac
 guoren
 duntax
 bus sin
 bratus
 omnin

Deiparæ virginis Mariæ nuper peractam, ac
post altero duntaxat vsa est scipione. Atque
na decimoquarto Iulij, scipione minuta, sine
quo nequibat ambulare, Louanio discedens,
peregrè venit ad locū vulgo dictum Hareem,
circum patibula rotasque maleficiorum, di-
midiato circiter miliari propè Bruxellas, ab
eo loco sine vllō scipione cœpit ambulare:
quem secum allatum reposuit coram vener-
sacram, miraculis celebri, rectè sine vllō do-
lore incedens, oblationibus exhibitis in to-
tum conualuit: affirmans ita, quemadmo-
dum narratum est, rem omnem accidisse.
22. iij. die mensis Septemb. anno xxx. com-
paruit coram D. Gerardo Spikerman hypopa-
rocho, D. Henrico a Zuene canonico paruo,
& D. Ioanne Bolert presbytero, Bruxellis re-
sidentibus apud D. Gudilam, Henricus VVyc-
kers libarius siue libifex, vt vocant, Antvver-
piæ habitans in platea cognomento Peter-
pots fraet, in parochia D. virginis, annorum
seuè sexaginta: & declarauit se domini-
co die à natali D. Magdalenæ nuperrimè
transactæ, grauiter cœpisse ægrotare ob lan-
guorem è dextro oculo profectum: quo solo
duntaxat (quandoquidem multis ante die-
bus sinister oculus sagitta arcus pedalis extere-
bratus est) videbat. Cum sub id temporis nihil
omniò videret, post biduum aut triduum

totus excoecatus: super qua re vehementer
 lachrymans, animum propemodum despo-
 debat: quod ut animaduertit vxor, cum co-
 solata est, cohortans vt sese dederet atque
 feceraret vener. apud Bruxellas Saera. nihil
 dubitans quin simul curaretur. Id quod
 pollicitus candelam cercam vnus pondus
 exhibere. Quo voto suscepto, eadem hora
 hora visus illi restitutus est: ita vt post
 domi nullo comite videret, quorsum am-
 laret. Postero vero die in plateam progressus
 agnouit, quotquot aut essent, aut starent
 ambularent: ac sensim magis magisque
 ualescebat. Itaque tertio praescripti mensis
 absque vilo dexteri oculi vitio perspicue
 debar.

23. XXVII. die mensis Octob anno
 comparuit coram dominis M. Martino Ca-
 nonico & sacellano D. Gudila apud Bru-
 las, D. Henrico à Zuene, D. Gerardo Spij-
 mans hypoparcho, & D. & M. Hieronymo
 Sena sacellano presbytero, ibidem in eodem
 residentibus templo, in praesentia multorum
 item aliorum laicorum, in aedibus praefati
 Martini, honesta admodum virgo Margare-
 Passchiers Bagina (vt vocant) Louanien-
 annos nata circiter xxx. cum eaque & alia
 quaedam eiusdem instituti scemina Margare-
 ta à Berthem ibidem Bagina: Et retulit Marg-
 reta Passchiers à Pentecoste abhinc sexen-
 nium

nium, cum fortasse admodum esset sitibunda,
 in viridario vbi lintea madefaceret, sese è pu-
 tri quapiã fossa bibisse: vnde mox venter eius
 cepit intumescere pariter & in crassescere,
 proinde ventum in suspicionem eam bibisse
 non nihil veneni. Itaque à Pentecoste pretur-
 gidum hunc vastaque voragine ventrem ge-
 starat, interim magnum & intolerabilem per-
 pella est dolorem simul & angorem: vt agrè
 eam quattuor aut quinque mulieres possent
 cohilbere. Consultis interim multis diuersisq;
 medicis, nec quicquam quod faceret ad leua-
 mentum percipiendum, prætermisit, fide-
 ter implens quicquid ei consuleretur: & ta-
 men tantorum impensis operum, nihil om-
 nibus actum est. Itaque tandem Margareta à
 Berthem compatiens illi, cohortata est eam
 vt sese dederet offerretque vener. sacra. mira-
 culis famigerato apud Bruxellas in templo
 D. Gudilæ: Quæso te, inquiens, vnice mihi
 chara mea Margareta, es ne hoc animo, vt te
 velis listere venerabili sacram. idque inuoca-
 re, ac vbi erit opportunum inuisere: ecquid
 super hac re sentis? nullane ergo vlli tibi inces-
 se vnquam deuotio? Cui illa: Ah etiam sæpè
 in animo destinavi, sed non fui ausa indicare.
 Cuperem equidem, & vehementer quidem
 cuperem, si quid aliud certè hoc in primis, me
 posse illud inuisere. Tum illa: Bene habet, cur-
 ru conscenso, Bruxellas vsque peruchemur. At-
 qui

qui respondit Margareta : Nihil minus, m-
 lem equidem pedes ire, quàm curru vehi,
 quod Deo acceptius fore confido, quod
 tibi visum fuerit. Respondit illa. Etiam
 dum in itinere esset harendum, te com-
 bor. Reliquæ quotquot aderant Baginae,
 sponderunt rem risu dignissimâ fore, potius
 quam tam malè affecta esset, sese inveni-
 cingere. Nihilominus Margareta bene
 fidebat. Ambabus igitur illis Louanio digre-
 sis, vbi paululum extra portam progressa
 dixit Margareta Passchiers: Sentio me vix
 que valere, spero fore vt gratia diuina per-
 quantum ego possum sentire, non minus
 ter meus diminuitur, quàm dolor sese ma-
 tit. Tum illa: Quid audio? ita faxit om-
 potens Deus. Paululum aliquid vltius pro-
 gressa Margareta Passchiers, sensit ven-
 plusquam turgidissimum planè subsidisse,
 quod ita esse, contactu deprehenderunt. De-
 que ita pergentes subinde contactu expor-
 bant, num ita, vt certè Dei gratia man-
 permaneret: & tertia à prandio hora eu-
 dici nempe xxv. mensis Octobris postea qu-
 manè Louanio digressæ essent, Bruxellas pe-
 uenerunt, oblati venerab. Sacramen-
 neribus, deuotioneque peracta à tumore
 ventris cruciatuque liberata est. Quæ
 modum non parum multis, hæc res est
 gnita.

24. Die ix. mensis Februarij, anno xxx. sub
Pala comparuit coram M. Martino Coels,
Sic. domi sua Maria à Beringhen, vxor Mi-
chaelis, cognomento Brustalle, ciuis & inqui-
lini Bruxellensis, habitans in parochia D. Io-
hannis apud Mollenbeke, ac retulit id quod
sequitur. Nempè illud triduum domi residen-
tem aduersa valetudine coepisse laborare, ac
secundo deinde die planè cœcum fuisse fa-
ctum, ita vt vel oculos possit aperire: ac dein-
de proximis quinque diebus vehementer in-
flammaerunt oculi ob innatum in eis dolo-
rem tam ingentem, vt aliquam multo tem-
pore impotens mentis esset, & quinto ex eo
die, venit illi in mentem, vt Deum in sacra-
mento miraculis famigerato inuocaret: id
quod fecit, ac mox nonnihil leuamenti sen-
sit. Primum è leuo oculo, & aliquantulum
ex dextro vidit. Sequenti verò die probè v-
trinque videns ab omni quo tenebatur, libe-
ratus est cruciatu.

25. Anno Domini xxxj. die primo mensis
Maij, comparuit coram Domino & M. Marti-
no facellano in templo D. Gudilæ, in præsen-
tia multorum aliorum Ioannes Scrobbe, an-
nos natus fermè xxx. oriundus Antvverpiæ,
educatus Alosti apud Flandros, iam nunc ha-
bitans V Vinobergis in Flandria ibidè in quili-
nus, præfectus sodalitij pietorum, habitans in
platea cognomento Bastarstræcte, in parochia
D. Pe-

D. Petri, & declarauit quoniam pacto abbi
 annum se correptum fuisse morbo quod
 caduco, quem vocant D. Cornelij, atque
 rim ex vtraque manu laborasse, planeque
 impotentem fuisse, vt neque edere, neque
 bere vtraque manu illi foret integrum: de
 amplius menses treis omninò mutum, p
 terea spacio mensium nouem cœcum fuit
 vt nihil in vniuerso terrarum orbe videret
 eius vxor Catharina, Simonis filia Bruxell
 nata, ibidē presens, retulit Iudocum eius ma
 ritum ita miserum existentem, plena spe
 summataque fiducia venerab. sacra. m. i. a.
 nobili in templo D. Gudilæ apud Bruxell
 sese dedidisse, ibidem donaria exhibitum
 pariter & preces, vbi primum illi integ
 esset. Super hæc Iudocus & eius vxor ad
 runt feria 3. palmarum V Vinobergis d
 fos esse, interea se sibi restitutum, mem
 compotem factum fuisse, primum vt post
 cuè videret, deinde nūquam postea mem
 rum impotentia laborasse, vt ita ipse sibi
 bē suppeditet omne id, quod aut edat, p
 bibat.

26. xxv. die mensis Febr. anno xxx. comp
 ruit Elizabeth Lenardi, vxor AEgidij in r
 victoris Baghinarij, vt vocant apud Bruxell
 & declarauit se claudicasse à supremo suo p
 tu, qui incidit in mensem Septembrem pro
 mum: eumque morbum perdurasse in xxx
 Februa

Februarij diem, ita vt sine adminiculo scipionum non posset quoquam ambulare. Quæ ad vicesimum quartum Februarij diem coram venerab. sacram. Bruxellas vsque peruenit, appropinquanti autē templi vestibulo, visa sunt illi immutata esse membra sua omnia. Atque in accedens altare, in quo venera. sacra. repositum erat, deprehendit se euasisse cruciatum omnem, quo iam dudum claudicans miserē tentabatur, vt neque interdiu, neque noctu posset quiescere. Atque illinc digressa, comitata est supplicationem eo die celebratam: relictis scipionibus, citra dolorem è templo domum concessit, testantibus id compluribus extra eam testibus.

27. Anno M. D. xxx. vicesimo primo die Martij, adfuit ad D. Gudilam apud Bruxellas coram D. Henrico à Zuene, paruo eius loci canonico, D. Ioanne Bolert, D. Sebastiano Michæle presbytero, ibidem residētibus, ac præterea aliquot alijs, Ioannes Hugæ, annos natus lvi. degens in parochia D. Petri apud Anderlacum extra Bruxellas, mercenarium agēs: & ingenuè fassus est, & se & filium suum Petrum, annum fermè natum duodevigesimū: vna secū occupatos fuisse in agro stercoreado: ac dum filius eius Petrus hæreret in serobe, vt inde lætamina cuerteret, laborante spata puteus vadique conclusus, Petrum terra obrutum, amplius pedes tres supernè, infernè verò quinque

que contextit. Pater ergo Ioannes Petri, ^{admodum} ^{filio} ^{uramen} ^{tem co} ^{ne, iij. he} ^{farus mo} ^{que dicit} ^{recte val} ^{st. Ann} ^{Bruxellis} ^{dicit cora} ^{ni, Petri} ^{habitas i} ^{& retuli} ^{nici palu} ^{adibus r} ^{procul c} ^{Herogati} ^{pisse ag} ^{pore tan} ^{lar, vt} ^{iuare, t} ^{lum. Ita} ^{coactus} ^{illis ob} ^{quibus} ^{diuexab} ^{tem, vt} ^{feret, ib}
 que ibidem presentes, vehementer puere
 bant, & ex animo dolabant, opinantes
 obrutum esse mortuumque. Ioannes
 confidens diuine misericordie, vener. sacra.
 miraculis conspicuum inuocauit, dedens
 eransque eidem filium suum Petrum, & cepit
 cum sodalibus effodere, tametsi nescirent
 primū adorirentur, effossiones, quo tandē
 pressum eruerent. Factum est igitur diuini
 numine, vt illine primum ceperint effode
 vbi is hærebat. Quandoquidem huiusce
 putei ex æquò ampli sunt ac profundi,
 effodiendum ad tres ferme pedes in profun
 spata humeros Petri contigerunt, illine
 tracti faciem detexerunt, quam instat
 tui offenderunt, quandoquidem iam place
 ger atque deformis esset, tandem longo
 uallo effossum, eeu mortuum, domum
 lerunt, quando nullum sensus indicium
 sefererat, in scamnum igni ad motū rep
 runt: vbi per inuocationem patris, aliorum
 ibidem presentium ad vener. sacra. paulatim
 sui compos factus est, ad mediam ferme
 stem planè conualuit: ac deinde in sing
 dies magis magisque conualescebat, ita
 dem Petrus biduo quàm id accidisset, accep
 vener. sacra. oblatis muneribus precatio
 que factis, Deo omnipotenti gratias egit
 singularem erga se gratiam. Quæ res quæ

admodum recensuimus, accidit, Ioanne Petro suo filio, amicis, vicinisque suo affirmantibus iuramento, non parum multis ibidem rem omnem coram videntibus.

Postremo restituta illi exactè loquēdi ratione, iij. hora quam sese deditit vener. sacr. præfatus morbus eum destituit: atque in hunc usque diem perinde atque vulgo notissimū est, rectè valet.

Anno xxxi. xij. die mēsis Maij, comparuit Bruxellis, in summo choro in templo D. Gulielmi coram vener. sacra. ibidem miraculis insigni, Petrus cognomento Voerman, lapicida, habitās in parochia Abette apud Dielinghen: & retulit quonam modo profesto diei Domini palmarum nuperime exacti celebrasse in quibus monetarij C. M. apud Bruxellas, non procul distitis à loco, cui cognomeatum est Heregatte: & retulit ibidem eum grauiter coepisse egrotare è pede sinistro, ab eoque tempore tantum abfuisse vt eo pede posset ambulare, vt ne valeret extendere, neque seipsam mouere, neque iacere, citra vxoris adminiculum. Itaque vt tandem nono præfati mēsis die coactus sit duobus vti scipionibus, & absque illis ob vehementem admodum cruciatū nequibat incedere quò tentabatur, misereque ducebatur: atque interim illi venit in mentem, vt venerab. sacra. miraculis clarum inuiseret, ibidemque & offerret & precaretur. Atque

que ita ab vxore digressus, Bruxellas
peruenit: inter eundem tribus horis
cum circiter milliare vnum distet à Bru
Ingressus templum, facta coram venera
deuotione, pedem cereum emptum ob
Visum est illi, aliquanto recreatiorem factu
pedem fuisse, ac mox ab audito sacro in hono
rem Deiparæ virginis Mariæ celebrato, re
sus ad venerab. sacram. à precationibus ex
gens, ab omni illo ingenti cruciatu leu
beratus est, quem perpeffus fuerat in pe
proximo palmarum festo, ac ita venit coram
loculamento, siue (vt appellant) armario
nerab. sacra. citra scipiones, haud secus à
dicatione, quàm reliquo cruciatu leu
Adductus coram D. Henrico à Zuene
renti ibidem ad oblatiunculas recipiend
coram M. Martino Cools, &c. qui iussit
postridie redire, num perseueraret in eodem
esse. Quo factò, sanus reditq; valens peruen
sit: quod multi presentes quemadmodum
ctum est, & audierunt, & viderunt.

29. Anno XXXI. 17. die mensis Maij, Jo
nes Houen, annos natos fermè quinquag
quinque, Bruxellensis, ex æquo pauper
numerosa sobole comitatus, operam suam
uans cæmentariis, vnà cum Ioanne à Me
& Ioanne cognomento Bruyn, cæmentari
magistro suo, laborabat in puteo, quo vni
indidem vase extracto, nouū reconderet:

octo ante diebus ipse vetus illinc vas eduxerit: qui nimirum puteus ad holitoriam paludem situs erat, à tergo hospitij, cui cognomen est Ceruo, in area vndique conclusa. Atque dum interim is (quem diximus) Ioannes in fundo illius putei, omnibus quibus opus esset instrumentis, hinc inde circumiacentibus, hærens, ut infernè lapidibus, terra, ruderèque semotis locus appareret, quò vas nouum non magno admodum negotio infernè possit reponi, hæc hunc sedulo conantem totus ille puteus subsidens oppressit: illic stans circumque supraque terra obrutus lapidibusque, amplius pedes duodecim aut tredecim profundus, sic vndique conclusus est puteus, ut supernè instar inundantis ripæ appareret, in eaque seu solida terra vestigia tuto ponerentur: id autem accidit sub prandium intra nonam & decimam. Relicto igitur ibidem partim à magistro, partim ab eius operis ut planè mortuo, nulli quicquam spei fuit reliquum, ut vlla humana ope possit illi succurri à tempore præfato vsque diem sabbathi, secunda aut tertia hora à prandio, & interim Ioannes ille (ut palam restat est) bono synceròque corde omnipotentis Deo confessus, plena fide inuocato venerab. Sacram. confidebat omnino fore, ut eum consolaretur. Interea temporis cum ibi hæretet, apprehenso manibus, quo se in puteum demiserat ante, fune, adolescentes aliquot iuxta

iuxta ac viri oppresso compatiētes, iu-
fese cohortabantur? Quin nos Christi
hūc hinc inde effodimus, vt in cœmiterio
sit sepeliri. Quo vbi cōmuni consensu
aut sex numero peruentū est, cœperut
re certatim? post multas igitur & profu-
effossiones, tandem perueniūt ad Ioannē
Houen, quem & viuū & stantē, & restē
bus amplexantē offenderunt: id quod fecit
hominum cōuentus coram vidit, qui hō-
& ambulat, & stat, rectē valens subinde
sens vener. sacram. laudat, & gratias agit
omnipotēti ob ostensam erga illum gratiam
Nusquam nisi paulū admodū laesus est
in altero dūtaxat pede à lapide quodam,
etiā læsione leuatus est, quemadmodū
vbique locis apud Bruxellas ea res petra-
ob vehementem editi miraculi admira-
nem.

30. Anno Domini xxxi. die viij. mēsis
comparuit Bruxellis in summo choro
S. Gudilæ, coram venerab. Sacram. mī-
coruscante Catharina Oliuerij, vxor Theo-
rici cognomento Straetmans, habitans
uanij in parochia S. Petri, circa eum, qui
tur Gaspeldoern locum, in Brabantia, in
Ioannis A Egidij, cognomēto VVintver-
rer, habitans Bruxellis ad locum vulgo
Clusen, in magno foro, adducens secum
gateram filiam suam, annos natam ferme
de-

CRAR.
 ntes, inuicem
 Christi anno
 demitatio
 sensu qu
 perit eff
 & profun
 ad Ioann
 & rest
 quod fecer
 dit, qui h
 subinde
 tias agit
 lum gratia
 lafus est
 uodam, a
 Imodū
 res per
 li adm
 j. mēsis
 choro
 am. mir
 uxor The
 habitans
 eum, qui
 antia, in
 Vintem
 a vulgo
 is secum
 am ferme
 de

decim aut duodecim, & declarauit coram
 domino Henrico à Zuenen, ac coram domi-
 no Francisco Staffert presbytero, ibidem corā
 vener. sacra. existente, multis ibi praesentibus,
 quoniam pacto filia sua Margareta tribus fer-
 me mensibus nuper exactis clauda fuerit, id-
 que in dextro pede, vt nullo pacto aut posset
 ambulare, aut etiam extendere, quem & leua-
 tum & gestatum oportuit, ita vt eadem puella
 in hunc vsque diem duobus incubens scipio-
 nibus debeat ambulare, quando haud secus
 ingredi poterat. Quam obrem mater filiae vo-
 tum suscepit venera. sacram, vt illud vbi pri-
 mum integrum foret, peregre inuiseret. Ita-
 que cum eadem filia ad frumentariam Reip.
 domum Bruxellas vsque, curru peruecta pri-
 mum, post deinde vtroq; scipione aegre qui-
 dem, sed tamen venit coram vene. sacra. Mater
 itaque magna cum deuotione, fideque anxie
 Deo supplicauit vt consolaretur, ac vbi filia
 Margareta aliquandiu ibidem desedisset, sine
 vilius adminiculo, suopte robore in pedes sur-
 xit tandem, & coram vbi repositum est ve-
 nerab. Sacramentum, loculamento relictis sci-
 pionibus, quibus antea vix aegreque care-
 bat, id quod multis ibidem praesentibus, &
 probe notum est & videntibus & audienti-
 bus.

31. Quintodecimo die mensis Iulij, anno tri-
 gesimo primo comparuit Bruxellis in tem-
 plo

plo D. Gudilæ coram venerabili Sacramen-
 coram Domino & magistro Martino Co-
 sacellano, Romboldus à Boeler, pictor
 rius Louaniensis, annos natus sexaginta
 ptem, habitans in platea cognomento The-
 stract, è regione sancti Spiritus: & retulit
 nam pacto anno M.D. XXIX. in festo Simo-
 & Iudæ, Bruxella digressus Louanium, vni-
 locum cognomento Voscapelle, inter co-
 dum maiorem in modum viribus destitue-
 tur, vt quemadmodum ei visum est, subito
 magis magisque deficeret. Coactus est
 aliquandiu interquiescere, quandoque
 videbatur, quod cogere in terram proci-
 Eodem itaque die magno labore, cruciatu
 Louanium ingressus, ad plateam lapideam
 non procul à Sylu estri anseri in terram proci-
 ruit, ac si vi præcipitatus esset, aliquandiu
 impotens humi iacebat. In quem forte in-
 dit armarius, siue galearum artifex, cuius be-
 neficio subleuatus, è platea domum coactus
 & abhinc biduum, ad summum triduum
 esset in officina, vbi illi erat infunibulum
 exstructo collucens, pronus in eum com-
 acceptis in capite vulneribus tribus, ob-
 item oculo sinistro, ita vt intra triduum
 quatrimum nihil omnino videret. De-
 septies adhuc, idque diuersis vicibus con-
 vnde malè metuens sibi ne is morbus fam-
 ris ei factus perpetuò adhæresceret, infu-

nium aliquod, imò exitium allaturus, Mand
 igitur ante lectum genibus terræ affixis, inter
 precandum venit illi in mentem, vt fiduciam
 suam omnem in venerab. sacram. reiiceret,
 sperando, confidendoque vt inde consolaretur,
 quemadmodum & multi alij suam quif-
 que consolationem receperunt, quam posset
 humillime Domino Deo supplicans, vt inde (si
 modo suæ conduceret saluti) liberaretur, & ab
 eo tempore nunquam postea præceps in ter-
 ram prolapsus est, aut infirmitate aduersæ va-
 letudinis laborauit.

32. Xxiii. die Iulij, anno 31. accessit D. Gudil-
 lam apud Bruxellas & Cornelius ab Assen-
 donck, Bergensis apud Brabantinos, adferens
 secum puerum cereum, simul cum candela ce-
 rea, nomine cuiusdam heroidis ab Ettene, in
 perperio etiamnum decumbentis, ob filium
 mascululum recens quidem natum, sed nullum
 vix indicium præferentem, quem plerique
 omnes mortuum esse natum arbitrabantur.
 Quo viso, mater vnà cum obstetrice, cate-
 risque item mulierculis ibidem obstetricanti-
 bus, confugiens ad venerab. Sacram. Bruxel-
 lis in templo D. Gudilæ miraculis celebre,
 anxie illi obsecrauit, recipiens, sese muneri
 tantam missuram puerum cereum, cereamque
 candelam, quo voto suscepto, puer ilicò ma-
 nifestum vitalis spiraculi specimen indici-
 umque præsetulit, & iam nunc, vt cuique in
 K propa-

218 COLLATION. SACRAR.
proparulo est videre, rectè sibi constat, re-
que valet.

Et quia ego Martinus Cools, Canonicus
Plebanus D. Gudilæ Bruxellensis diocesis,
postolica autoritate notarius publicus, quorundam
præmissorum miraculorum (quorum præsentem in hac
scedula attestata sunt) relationibus, attestacionibusque
meis, easque (ut præmittitur) fieri scivi, vidi
audiui, & super præassertis accepi testimoniorum
probatorum vtriusque sexus omni exceptione
maiorum. Ideo hunc codicem xxiii. articulo-
rum (incluso primo vacuo) subscripsi & sigillo
meo, eundemque sigillo plebanie D. Gudilæ
apud dictam communiam, in fidem, roboravi.
Testimonium omnium & singulorum præmissorum
quæ me præsentem asseruntur relationibus, &
requisitis, & requisitis. Quibusdam autem
quæ præsentibus aliis personis fide dignis
relata sunt, ut assertum est, & attestata, non
testui per varias occupationes plebanie, &
occurentia negotia. Veruntamen quantum
in me situm est, & per cognitionem quorundam
beo de personis infra scriptis, probor, laudo,
confirmo attestaciones infra scriptorum
rum, tanquam omni exceptione maioribus
hac mea manu propria, signo manuali
& sigilli ante dicti impressione.

LIBER I.

Martinus Cools Notarius subscripsit.

Ego Gerardus Spykerman de Horst, presbyter, publicus apostolica autoritate notarius, & supra nominata Ecclesia D. Gudilæ supplebanus, quia quædam præinserta miracula nomen meum habentia coram me ut supplebano, per fidem eorum quibus contigerunt, & eisdem interfuerunt, exposita, sic ut præmittitur, attestari, & narrari vidi, & audiui. Ideo eadem nominis, & signi meorum solitarum subscriptionum communiui.

Gerardus de Horst Notarius, & Supplebanus.

Ego Henricus de Zuene, alias Cardinael, presbyter, sacris Apostolica, & Imperiali autoritatibus Notarius publicus, Ecclesieque B. Gudilæ virginis oppidi Bruxellensis, minoris prebendæ Canonicus, ibidem residens. Quia in certis miraculis in hac papyri scriptura contentis, nec non informationi per diligentem prætractæ Ecclesie desuper factæ, quibus nomen meum adscriptum est, personaliter interfui, eaque fieri vidi, scivi & audiui, iccirco signum meum manuale solitum, & consuetum præsentibus appolui, in testimonium veritatis.

Henricus de Zuene.

K 2 AD

AD LECTOREM.

Exstat liber miraculorum venerabilis Sacramenti SS. Eucharistiae, quae à perfidis quibusdam Iudaeis anno Dominicae Incarnationis 1369. circa kalendas Octobris furtim è templo sublata, atque in ipso sacrae Parasceues die, cultiris & pugionibus manifestissime confossa est. Quam SS. Eucharistiam nostris vulnusculis etiamnum sauciam ipsi nostri conspeximus: miracula verò, quae iam inde aliquot annis contigerunt, & partim edito libro comprehensa sunt, huc ascribere visum non fuit, sicuti neque complura, quae passim in Historijs occurrerant, si liber in immensum excresceret. Est praeterea Liber Germanicè excusus, de miraculis, quae Amstelredamum ad venerabile Sacramentum plurima contigerunt, ad quam Lectorem remittimus.

HIST